SÁMEDIGGI
SÄMITIGGE
SÄÄ'MTE'ĞĞ
SAAMELAISKÄRÄJÄT

LAUSUNTO
12.10.2021
Dnro: 550/D.a.4/2021

Ympäristövaliokunta

Saamelaiskäräjien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisestä ja korvaamisesta

Viite: Ympäristövaliokunnan asiantuntijakuuleminen 14.10.2021

1. Saamelaiskäräjien huomiot

Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että määräraha rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi turvataan ja vahingon kärsineillä on tosiasiallinen mahdollisuus saada korvaus aiheutuneesta vahingosta. Mikäli määrärahan turvaaminen ei onnistuisi ja määrärahat loppuisivat kesken, on huolehdittava siitä, että leikkaukset eivät kohdistu ainoastaan porovahinkoihin, vaan tasapuolisesti kaikkiin vahinkoluokkiin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kaikissa vahinkoluokissa minimikorvaus (170 euroa), jonka alle jääviä korvauksia ei maksettaisi. Saamelaiskäräjät ei kannata esitettyä minimikorvausjärjestelmää, vaan painottaa, että myös alle 170 euron korvaukset tulee maksaa.

Saamelaiskäräjät ja Paliskuntain yhdistys ovat yhdessä 28.5.2020 esittäneet ympäristöministeriölle sekä ympäristö- ja ilmastoministerille, että merikotkan aiheuttamille porovahingoille luodaan maakotkan reviirikorvausjärjestelmää vastaava malli, joka perustuu laskennallisesti todettuun pesintään sekä pesimättömien merikotkien arvioituun määrään ja perintään Suomen raja-alueilla.[1]

Ympäristöministeriö on todennut, että jotta laissa voitaisiin säätää erillinen tukijärjestelmä merikotkan aiheuttamille porovahingoille, tarvittaisiin lisäselvityksiä erityisesti merikotkan saalistapausten määrästä sekä ravinnonkäytöstä eri osissa poronhoitoaluetta. Saamelaiskäräjät painottaa, että saamelaisten perinteinen tieto ja poronhoitajien poronhoitotyössä karttunut tieto tulee ottaa huomioon lisäselvityksiä tehdessä. Saamelaiskäräjät huomauttaa edellä mainittuun liittyen, että Suomi on sitoutunut YK:n julistukseen alkuperäiskansojen oikeuksista ja alkuperäiskansojen maailmankonferenssina tunnetun YK:n yleiskokouksen korkean tason täysistunnon loppuasiakirjaan, jonka 35. sitoumuksen mukaan Suomi on kunnioittamaan alkuperäiskansojen osuutta ekosysteemin hallinnassa ja kestävässä kehityksessä, erityisesti näiden kansojen kokemustietoa metsästyksestä, keräilystä, kalastuksesta, laidunnuksesta ja maataloudesta sekä niiden tiedettä, teknologiaa ja kulttuuria.[2] Saamelaiskäräjät pitää erittäin tärkeänä, että työ merikotkakorvausten kehittämiseksi aloitetaan nopealla aikataululla.

[1] Ks. liite 1.
[2] YK:n julistus alkuperäiskansojen oikeuksista ja alkuperäiskansojen maailmankonferenssina tunnetun YK:n yleiskokouksen korkean tason täysistunnon loppuasiakirja:
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79095/UM_0516_YKn_julistus_Netti.pdf

Sajos
FIN-99870 Anár | Aanaar | Aanar | Inari
www.samediggi.fi
+358 (0)10 839 3100
info@samediggi.fi
etunimi.sukunimi@samediggi.fi

Merk.

Tuomas Aslak Juuso
puheenjohtaja

Sarita Kämäräinen
ma. lakimiessihteeri

Lausunnosta päätti puheenjohtaja 11.10.2021.

Liite 1: Paliskuntain yhdistyksen ja Saamelaiskäräjien esitys luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi maa- ja merikotkien aiheuttamien vahinkojen osalta